Бары дойдулар пролетарийдара, холбоһуҥ!

САРДАҺА

ССКП Өлөнүөк оройуоннаағы комитетын уонна үлэһиттэр депутаттарын оройуоннаағы Советын органа

Орган Оленекского райкома КПСС и районного Совета депутатов трудящихся

№ 29 (184) | Муус устар 17 күнэ. 1956 с. ОПТУОРУННЬУК | Тахсара 2-с сыла. Сыаната 10 харчы

Партийнай тэрилтэлэр оруолларын үрдэтиэххэ

ССКП XX съезһэ партийнай тэрийэр, политическай уонна пропагандистскай үлэлэри ыытыыга саҥа уонна ордук улахан соруктары туруортаата.

Съезд резолюцыятыгар партийнай тэрилтэлэр хаһаайыстыбаннай тутууну быһаччы салайыы боппуруостарыгар тосту эргиллиэхтээхтэр уонна промышленнай предприятиелар, колхозтар, МТС-тар, совхозтар үлэлэрин дириҥник билэн-көрөн туран салайар наадатыгар, кинилэр техникаларын уонна экономикаларын үөрэтиини күүһүрдүөхтээхтэр диэн этиллэр.

Ити күрдүк съезд партийнай олох ленинскэй нуормаларын кытаанахтык тутуһуу уонна ис партийнай демократияны салгыы сайыннарыы, коллективнай салалтаны күүһүрдүү уонна кэнсэлээрийэҕэ олорон бюрократтыы салайыыны утары күүскэ охсуһуу, пропаганда коммунистическай тутуу практикатыттан тэйиитин суох оҥоруу уонна туолууну бэрэбиэркэлээһини күүһүрдүү соруктарын туруортаата.

Сүүрбэһис съезд ити ыйыыларын олоххо киллэрии ССКП КК-тэн маҥнайгы сүһүөх партийнай тэрилтэлэргэ типийэ эбэһээтэлинэй дьаһалынан буолар. Ол иһин хас биирдии партийнай тэрилтэ бэйэтин үлэтин съезд ыйыытыгар сөп түбэһиннэрэн уларыта тутуохтаах.

Партийнай үлэни итинник уларыта тутуу улахан көрдөбүлү туруорар. Ол иһин колхозтааҕы партийнай тэрилтэлэр секретардара колхоз экономикатын игэн-тоҥон билиэх, үөрэтиэх уонна партийнай политическай үлэни колхоз хаһаайыстыбаннай үлэтин кытта ыкса сибээстээн ыытыах тустаахтар.

Колхозка партийнай тэрилтэ көрбөтөх, билбэтэх итиэннэ үөрэппэтэх биир даҕаны салаата баар буолуон сатаммат. Ол иннитэн партийнай тэрилтэлэр коммунистары үлэ бары салааларыгар табатык аттаран туруоруохтаахтар уонна кинилэр сыһыарыллыбыт учаастактарыгар элбэх үлэни ыытталларын модьуйуохтаахтар.

Съезд историческай уураахтарын үөрэтиигэ, олоххо киллэриигэ «Коммунизм», «Победа» колхозтааҕы уонна орто оскуолатааҕы маҥнайгы сүһүөх партийнай тэрилтэлэр бэйэлэрин оруолларын балачча үрдэттилэр.

Ол эрээри сорох партийнай тэрилтэлэр урукку улэлиир сталлэриттэн аккаастана иликтэр. «Ленин суола», «Ээйик» колхозтардааҕы партийнай тэрилтэлэр (секретардар т.т. Кириллов, Иванов) колхоз иннигэр турар соруктары быһаарыылаахтык толоруурга социалистическай куоталаһыыны тэрийбэттэр, агитационнай үлэни мөлтөхтүк ыыталлар. Бу колхозтар партийнай тэрилтэлэригэр критика уонна бэйэни критикаланыы хамсатар күүс быһыытынан туруорулла илик. Үгүс мунньахтарга үлэҕэ баар итэҕэстэри туоратыыга дьоһуннаах этиилэр оҥоһуллубаттар.

Партийнай тэрилтэлэр иннилэригэр турар соруктары ситиһиилээхтик толоруу саамай улахан суолталаах усулуобуйатынан хас биирдии партийнай тэрилтэлэр үлэһиттэр киэҥ маассаларын кытта сибээстэһиилэрин күүһүрдүү буолар. Үгүс партийнай тэрилтэлэр олохтоох Советтары, комсомольскай тэрилтэлэри салайыыны ситэтэ суох тэрийэллэр.

Маҥнайгы сүһүөх партийнай тэрилтэлэр колхозтар, предприятиелар, тэрилтэлэр үлэлэрин сүрүннүүр уонна хонтуруоллуур эбээһинэстээхтэр. Онон уонсай партийнай мунньахтарга колхозтар председателлэрин, бригэдьиирдэрин, тэрилтэ салайааччыларын, биирдии колхозтаахтар, рабочайдар отчуоттарын истиини тэрийиэххэ. Партийнай үлэни маннык туруоруу партийнай тэрилтэ маассаны кытта сибээһин уонна хонтуруоллуур оруолун салгыы күүһүрдүөҕэ.

Партийнай тэрилтэлэр улахан болҕомтолорун социалистическай куоталаһыыны тэрийиигэ, тэнитиигэ, бастыҥ опыты тарҕатыыга, үлэ оҥорумтуотун үрдэтиигэ, онон колхоз иннигэр турар хаһаайыстыбаннай үлэлэр быланнарын ситиһиилээхтик толоруурга уруох тустаахтар.

МАО ЦЗЭ-ДУН А. И. МИКОЯНЫ ПРИЕМНААҺЫНА

ПЕКИН, муус устар 7 күнэ. (ССТА). Синьхуа агентство, билларэринэн, бэҕэһээ киэһэ Китай Народнай Республикатын Председателэ Мао Цзэ-дун ССРС Министрдэрин Советын Председателин Бастакы Солбуйааччы уонна ССКП КК Президиумун членэ А. И. Микояны приемнаата.

Өлөнүөк уонна Анаабыр оройуоннара 1956 сылга кэскиллээх былааннарын толоруурга туһаайан хаһаайыстыба сүрүн көрдөрүүлэригэр ыытыллыбыт Социалистическай куоталаһыыларын усулуобуйата

Үлэлэр уонна былааннар ис хоһоонноро	Көрдөрүү бырыһыанын уонна ахсаана	Бэриллэр баал ахсаана
Тыа хаһаайыстыбата		
1. Колхозтар общественнай табаларын ситиитин (сыаллаах орускуоту киллэрэн туран) 1956 сыллааҕы былааны толорорго —	115	9
2. Сүүс ийэ табаттан тугуту тыыннаах ситэргэ —	78	9
3. Улахан табаны тыыннаах ситэн таһаарарга —	95	9
4. Табаттан ылыллар эт бородууксуйатын 1956 сыллааҕы былаанын толорорго —	100	9
5. Колхозтарга үп 1956 сыллааҕы былаанын толорорго —	110	9
6. Түүлээх бултааһынын государственнай былаанын толорорго —	110	9
7. Түүлээх хаачыстыбатын тиэрдэргэ —	Дуогабар усулуобуйатынан	9
8. Хас биирдии ийэ хара саһылтан уонна күөх кырсаттан ортотунан төрүөҕү ыларга —	3	9
		72
Эргиэн уонна соҕотуопка		
1. Табаар эргиирин сыллааҕы былаанын толорорго —	100	7
2. Райпоҕа бэриллэр эт уонна балык соҕотуопкаларын толорорго —	110	7
3. Кооперациялааһын уонна наай үбүн хомуурун былаанын —	115	7
4. Остолобуой сыллааҕы былаанын —	105	7
5. Кооперация үбүн итэҕэстээһиини уонна сиэһиини таһаарбакка —		7
6. Килиэп астааһынын сыллааҕы былаанын —	105	7
		42
Народ үөрэҕириитигэр		
1. Оскуолаҕа киирэр саастаах оҕолору киллэрэргэ —	100	6
2. Үөрэҕэ суохтары уонна кыра үөрэхтээхтэри үөрэтии былаанын толорорго —	100	6
3. Оскуола капитальнай уонна текущей өрөмүөннэрин атырдьах ыйын 15 күнүгэр бүтэрэргэ —	100	6
		18
Сибээс оройуоннаағы хонтуоратыгар		
1. Сибээс оройуоннаағы хонтуоратын дохуотун сыллааҕы былаанын —	110	4
2. Радиолааһын былаанын —	110	4
3. Бэчээткэ сурутуу былаанын —	102	4
		12
Үп оройуоннаағы салаатыгар		
1. Үп хомуурун сыллааҕы былаанын —	110	5
2. Государственнай заемга суруттарыы былаанын оройуон үрдүнэн —	100	5
3. Госбанк отделениетын каассабай былаанын —	100	5
4. Добровольнай страхования сыллааҕы былаанын —	100	5
		20
Народ доруобуйатын харыстабылыгар		
1. Оройуоннай баланыыссаҕа уонна медпуннарга куойка күүнүн былаанын —	100	5
2. Оройуон нэһилиэнньэтин медицинскэй көрүүнэн хабарга —	170	5
		10
Народ материальнай-культурнай олоҕун усулуобуйатын тупсарыыга		
1. Колхозтарга былааннаах капитальнай тутуулары былаанын толорорго —	100	6
2. Колхозтаахтары духовкаларынан хааччыйан туран килиэби астаан аһыылларын хааччыйыы —	100	6
3. Колхозтаах ыаллары рукомойнигынан хааччыйыы —	50	6
4. Оройуон уонна колхозтар кинилэрин электрофикациялыырга —	4	6
		24
Культура отделыгар		
1. Оройуоннай типография дохуотун былаанын толорорго —	112	5
2. Кино валовай дохуотун —	110	5
		10
	Барыта	208

Хос быһаарыы

1. Таба уонсай ахсаанын үүнэрин былаана оройуоҥҥа бэйэлэрин кэскиллээх лааннарын толорбуттар баалы аахсаллар.

2. 100 ийэ табаттан тугуту уонна улахан табаны тыыннаах ситиигэ Тыа хаһаайыстыбатын Бүтүн Союзтааҕы выставкатын усулуобуйатын толорбуттар баалы аахсаллар, онтон анныкы буоллаҕына баалы аахсыбат, оттон ити усулуобуйаны хас аһары толорбиир бырыһыанын аайы биирдии баал эбии ааҕыллар.

3. Бары атын көрдөрүүлэргэ государственнай былааннары 100 бырыһыан толорбуттар баалы аахсаллар, толорботохтор баалы аахсыбаттар. Оттон былааны аһары толорбуттарга хас биирдии бырыһыанын аайы 1 баал эбии ааҕыллар.

4. Социалистическай куоталаһыы бэрэбиэркэтин 1956 сыл түмүгүнэн Өлөнүөк бөһүөлэгэр ыытарга.

Социалистическай куоталаһыы усулуобуйата икки оройуон представителлэринэн илии баттанна.

ЛИЧНОСКА СҮГҮРҮЙҮҮ МАРКСИЗМ-ЛЕНИНИЗМ ИС ХОҺООНУТТАН ТОҐО ТУОРАНЫЙ?

(Бүтүүтэ. Иннин 28 №-гэ көр).

Холобур, байыаннай кинокартиналарга, литература уонна искусство айымньыларыгар Аҕа дойду Улуу сэриитигэр Коммунистическай партия уонна Советскай правительство, биһиги армиябыт уонна народпут оруоллара кэм да табатык көрдөрүллэ илик. Дьиҥэр буоллаҕына кинилэр биһиги Ийэ дойдубутун көмүскээбит уонна киһи аймаҕы бүтүннүүтүн фашистар кулут оҥостор кутталлара тирээн кэлбититтэн быыһаабыт аан дойду үрдүнэн историческай үтүөлээхтэр.

* * *

Теоретическай уонна практическай үлэттэн личноска сүгүрүйүү хаалынньаҥнарын ылҕаабын, личноска сүгүрүйүү ханнык эмэ форманан хат күүрэйэр кыаҕын букатын туоратар гына, партия уонна кини бары тэрилтэлэрин биир суол бөдөҥ соруктара буолар.

Биһиги олохпутуттан личноска сүгүрүйүү тобохторун уонна хаалынньаҥнарын киэр гынан туран, өйдөтөр үлэни киэҥник ыытыахха наада. Партия бу улахан, уустук үлэни ыытыыга нөҥүө-маҕаа охсуллууну, тиэтэйиини таһаарыахха сатаммат диэн үөрэтэр. Аҕыйах административнай дьаһалы ыллахха, личноска сүгүрүйүү букатыннаахтык эһиллиэҕэ дии саныыр сыыһа буолуох этэ. Улахан теоретическай боппуруостары быһаарыыга тиэтэйэр эмиэ сатаммат. Идеологическай боппуруостарга ити курдук сыҥыаннаһыы буортуну эрэ оҥоруон сөп. Личноска сүгүрүйүү хаалынньаҥнарын туоратыы пропаганданы уонна агитацияны, биһиги идеологическай, теоретическай үлэбитин бүтүннүүтүн киэҥник тэнитэргэ, туһсараргa модьуйар.

Ленинскэй Кинн Комитет салайар Коммунистическай партиятын улуу өрө күүрдэр уонна сирдиир үлэтэ, советскай народ күүһүн харыстаммат үлэтэ—бу буолар биһиги барыбытыгар, кыайыыларбыт сирдиитэлэрэ, төрүттэрэ. Онон, личноска сүгүрүйүү тэнийэн турдаҕына, этиллэрин курдук, биһиги бары историческай кыайыыларбыт биирэрэ киһи салалтатын түмүгэ буолаллар диэн этии, оннук санааһын итэҕэлгэ чугасаһар толоос быһыы буолуох этэ. Бу кыайыылар бары—народ уонна партия бааҕай далааһыннаах үлэлэрин түмүгэ, марксизм-ленинизм улуу идеяларын өрөгөйдөөһүннэрин чаҕылхай көстүүтэ буолаллар.

Марксизм-ленинизм үөрэҕэр иитиллибит, үйэ аҥардаах үлэ опытын иҥэриммит, революционнай охсуһуу уотугар буһан-хатан тахсыбыт Советскай Союз Коммунистическай партията ахса биллибэт элбэх айар күүстээх. Партия, И. В. Сталин үтүөлэрин билиҥэн, кинн революция дьыалатыгар, социализмы тутуу дьыалатыгар киллэрбит бөдөҥ кылаатын көмөтүнэн сыаналаан туран, партийнай уонна государственнай үлэ ленинскэй принциптэрин уонна нуормаларын толору чөлөрүгэр түһэрэр онон коммунизмы тутуугa биһиги улуу айар үлэбитигэр бүтүннүүтүгэр ордук үчүгэй усулуобуйалары тэрийэр туһугар, Сталин личноһыгар сүгүрүйүүнү суох гынар туһунан боппуруоһу быһаарылаахтык туруорда.

Партия личноска сүгүрүйүү туһунан марксизм-ленинизм ис хоһоонуттан туора принципиальнай боппуруоһу адъас быһаччы, булгуччулаахтык туруоруута кинн моральнай уонна политическай өттүнэн улуу күүстээҕин, кинн ленинскэй принциптэрэ халбаҥнаабаттарын, кинн народу кытта ыкса сибээстээҕин туоһулуур, Советскай Союз Коммунистическай партиятын историческай опыта бүтүннүүтэ биһиги партиябыт политиката сөптөөҕүн уонна тулхадыйбат туруктааҕын, кинн советскай народ улууканнаах кыайыыларын төрдө буолбутун, үлэһиттэр төрүт тыын интэриэстэригэр сөп түбэһэрин, коммунизмҥа тиийэр суос-соҕотох сөптөөх суолу ыйарын, аан дойду коммунистическай уонна рабочай хамсаһыныгар бүтүннүүтүгэр өрө күүрдэр холобур буоларын илэ-чахчы көрдөрөр.

Коммунистическай партия XX съеһэ партия айгыраабат биир сомоҕотун, кинн Ленинскэй Кинн Комитеты тула түмсүүтүн, советскай народ бүтүннүү партия политикатын биир санаанан өйүүрүн өссө ордук күүстээхтик көрдөрдө.

Партия, кинн бары тэрилтэлэрин кылаабынай соруктарынан билигин ССКП XX съеһин уураахтарын киэҥник өйдөтүү уонна олоххо киллэрии, коммунистическай тутуугa съезд оҥорон таһаарбыт баараҕай программатын толоруу буолар.

XX съезд историческай уураахтарынан сэбилэммит Коммунистическай партия биһиги народпутун коммунизмы тутуу саҥа кыайыыларыгар эрэллээхтик сирдээн иһэр.

(«Правда», күлүн тутар 28 күнэ).

„ТУ-104“ реактивнай пассажирскай самолет

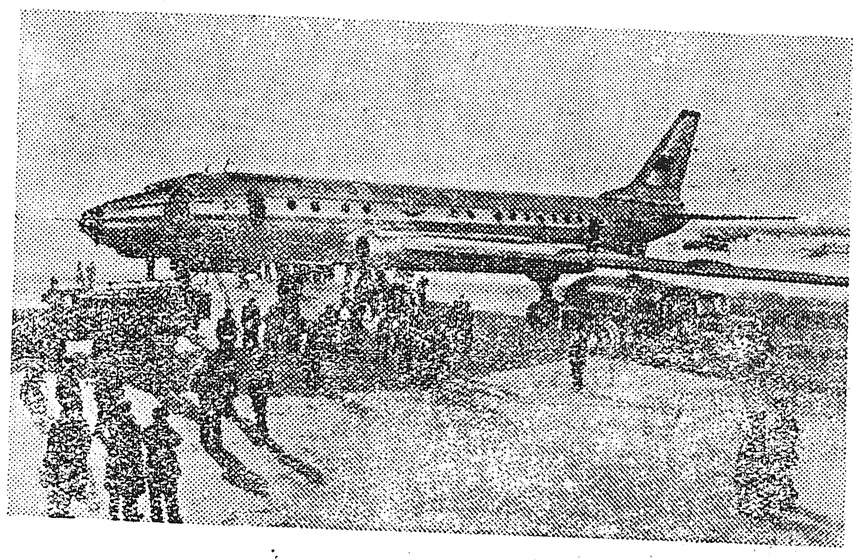

Социалистическай Үлэ Героя, академик А. Н. Туполев «ТУ-104» реактивнай пассажирскай самолету конструкциялаан оҥордо. Самолет улахан күүстээх икки реактивнай двигателлээх, кинн айаныын түргэнэ—биир чааска аҕыс сүүс километр.

Бүтүннүүтэ металлическай массыына, этэр курдук, саамай бүтэһик хараҕатыгар тиийэ Аҕа дойду бэйэтин матыыйаалларынан оҥоһулунна.

«ТУ 104» самолет маллардаах биэс уон пассажиры таһарга аналлаах. Пассажирдар тыас-уус иҥиллибэт гына дэгиттэр үчүгэйдик оҥоһуллубут кабинаҕа олороллор. Ол уон тыһыынча метр үрдүгүнэн атыннык эттэххэ, күүскэ «хачайдааһын» зонатын таарыйбакка, былыты үрдүнэн көтөр кыахтары биэрэр. Көтүү биириэмэтигэр пассажирдар завтракка итиэннэ эбиэккэ итии уонна сойбут аһы ылыахтарын сөптөөх.

Самолет тохтообокко холобура, Москваттан Новосибирскайга тиийэ (3.000—3.200 километры) көтүөн сөптөөх. Массыына тылбыгыр кынаттаах уонна куоркалаах, туһсарыллан оҥоһуллубут суптугур формалаах. Итии самолет тургэнник көтөрүн хааччыйар. Самолет ордук үчүгэй аныгы радионавигационнай, радиолокационнай уонна радионан сибээстэһэр тэриэбэлэрдээх. Онуо таһынан үөһэттэн аэродром көстүбэт да буоллаҕына онтон иҥиибэккэ түһэр уонна айаннаан иһэн автоматическайдык салаллар тэриллэрдээх. Ол барыта күн-дьыл хайдаҕыттан тутулуга суох көтөрүн хааччыйар.

Кинн ыраах сирдэргэ дьыл хайа баҕарар биириэмэтигэр, ханнык баҕарар күн көтөр кыахтаах. Массыына биир реактивнай двигатель үлэтинэн да көтүөн сөптөөх, онуоха көтүүтүн үрдүгэ биэс тыһыынча метртэн ордук буолуохтаах.

Билигин «ТУ-104» самолету советскай авиационнай промышленность элбэхтик оҥорон таһаарар эрэр. Итинник «ТУ-104» самолеттартан биирдэстэрэ кулун тутар бүтэһигэр Лондоҥҥа тиийэн баран эргиллэн кэллэ.

СНИМОККА: Внуковскай аэродромҥа «ТУ-104» самолет.

Э. Евзерихин фотота.
ССТА фотохрониката.

Үөрэнээччилэр олимпиадалара

Соторутааҕыта оройуон киниигэр—Өлөнүөккэ оскуолалар үөрэнээччиларин сааскы олимпиадалара буолан ааста. Бу биһиги оройуоммутугар үөрэнээччилэр ортолоругар ыытыллар бастакы дьаһал буолар.

Олимпиадаҕа биэс оскуола кыттыыны ылла, онно үөрэнээччилэр уус-уран самодеятельностарын, илии үлэлэрин выставкатын, физкультурнай-спортивнай күрэхтэһиилэрин көрүү уонна маныаха опыттары атастаһыы буолла.

Оҕолор айар дьоҕурдарын сайыннарыыга туһуламмыт алта оскуолалартан экспонаттар киирбиттэрэ. Итиилэртэн Кирбэй начаалынай оскуолатын үөрэнээччиларинэн оҥоһуллубут техникаҕа сибээстээх моделлара, туойунан оҥоһуллубут наглядная пособиелара, Харыйалаах начаалынай оскуолатын үөрэнээччилэрэ национальнай таҥаһы тигиилэрэ көрөөччүлэр болҕомтолорун тарта.

Маны таһынан Дьэлиндэ начаалынай оскуолатын үөрэнээччиларэ «Бу мин дэриэбинэм» диэн оҥоһуктара (барельефтара), Ээйик оскуолатын үөрэнээччиларинэн оҥоһуллубут кыыл чуучулата биһирэбили ыллылар.

Уус-уран самодеятельнаһы көрүүгэ Кирбэй уонна Харыйалаах оскуолаларын үөрэнээччиларэ, онтон оскуоланан уонна бириҥилэн хайыһарынан күрэхтэһиигэ Харыйалаах начаалынай оскуолатын үөрэнээччиларэ кыайылаахтарынан буоллулар.

Олимпиада бүтэһигэр түмүк концерт уонна кыайыылаахтарга бириэмийэлэри туттартааһын буолла. Онно бастакы миэстэни Кирбэй, иккис миэстэни Харыйалаах, үһүс миэстэни Сухаана начаалынай оскуолалара ыллылар уонна сыаналаах малларынан бириэмийэлэннилэр.

Үөрэнээччилэр олимпиадаларын ыытыыга, элбэх итэҕэстэр, мэһэйдэр таһаарылыннылар. Чуолаан оройуон киниигэ комсомольскай тэрилтэлэр олимпиада аһыллыытыгар концерт туруорбатылар, тэрээһин үлэҕэ көмөлөспөтүлэр. Государственнай учреждениелар үлэһиттэрин профсоюһа (председатель таб. Васильев) олимпиадаҕа үбүнэн көмөлөһүүттэн аккаастаммыта.

Иннникитин сыл аайы үөрэнээччилэр олимпиадалара ыытыллыаҕа, онон тэрилтэлэр, колхозтар салайааччылара, партийнай, комсомольскай тэрилтэлэр секретардара уонна учууталлар олимпиаданы ыытыыга, быһаччы кытталлара наада.

Н. Григорьев,
ЫБСЛКС райкомун секретара.

Эргиэн бэрээдэгин тупсарыахха

Биһиги оройуоммут маҕаһыыннарын сорох продавецтара советскай эргиэн бэрээдэгин куруубайдык кэһэллэр.

Оройуон киниигэ смешаннай уонна промтоварнай маҕаһыыннарга саҥа киирэр табаардар сыаналара суруллан полкаларга ууруллубакка прилавок үрдүгэр сытар түбэлтэлэрэ аҕыйаҕа суохтук таһаарыллаллар. Онон атыылаһыы биириэмэтигэр үгүс киһиэхэ уочаракка үтүрүйсүү таһаарыллар.

«Победа» колхозтааҕы маҕаһыыҥҥа аҕыйах хонуктааҕыта үс плюшевай суорҕан кинн ыскылааттан фактураланан баран атыылаһааччыларга атыыламматах, сураҕа суох урут атыыламмыт. Бу туһунан бэрэбиэркэлээбит райпо ревизионнай комиссиятын председателэ таб. Трофимов ханнык түмүгү оҥоробута биллибэт.

Дьэлиндэ маҕаһыынын продавеца таб. Софронов И. С. нэһилиэнньэҕэ атыылыырга ылбыт посылкатыттан оройуон киниин олохтоохторугар атыылаабыта, онон атыылаһааччылар наадыйыыларыгар аахайымтыата суох быһыыны таһаарбыта.

Иннникитин райпо правлениета найыстаахтарга уонна булчуттарга анаан хас маҕаһыын ахсын туспа полкалары тэрийиэх, атыылаһааччылар критическай этиилэригэр болҕомтолоохтук сыһыаннаһыах, кинилэр этиилэрин олоххо киллэриигэ кыһаныах тустаах.

П. Павлов.
Бөһүөлэк олохтоохо.

Редактор э. т. Ф. М. МИХАЙЛОВ.

РЕДАКЦИЯ ААДЫРЫҺА: Саха АССР, Өлөнүөк оройуона. Редакцияҕа киирэр сурукка араспаанньаны, ааты, аҕа аатын толору суруллуохтаах.

Заказ № 184. Оленекская районная типография. Тираж 400